

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Poostreni pogoji gospodarjenja

V zadnji številki našega časopisa smo objavili razgovor s predsednikom komisije za gospodarstvo pri Republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije tov. Francem Urevcem, o posledicah, ki jih je prinesla dopolnitev zakona o knjigovodstvu gospodarskih organizacij (članek je bil objavljen v časopisu »Delavska enotnost«). Dobro je, da se naši delovni ljudje še bolj spoznajo s temi spremembami, ki nesporno zaostrujejo pogoje gospodarjenja.

Na vsak način smo te spremembe morali že pričakovati. Te spremembe je zahtevala že Ustava, ki navaja v svojem družbeno-ekonomskem delu, da za svoje obveze odgovarja vsaka delovna organizacija z vsemi svojimi sredstvi, torej tudi z obveznim delom rezervnega sklada. Sredstva obveznega dela rezervnega sklada smo do sedaj uporabljali za osebne dohodke, če na žiro računu ni bilo sredstev. Izvajanje dopolnitev tega zakona je v nekaterih gospodarskih organizacijah že prinesla izplačilo minimalnega osebnega dohodka, t. j. 15.000 S din.

Po prejšnjih predpisih je imel obvezni del rezervnega sklada prednost pri dospelih plačilih pred ostalimi obvezami. Sedaj je temu drugače: delovne organizacije sicer lahko uporabijo obvezni del rezervnega sklada za osebne dohodke, če nimajo več sredstev na žiro računu, vendar pa pri dospelih denarnih sredstvih nimajo več prednosti, ter se sredstva uporabijo za plačila raznih drugih obvez, ki jih ima gospodarska organizacija, t. j. izvršbe, itd. Sprememba zakona v takem primeru povzroči, da za naslednje obdobje ni več sredstev za osebne dohodke na obveznem delu rezervnega sklada in če jih tudi ni na žiro računu, je možno izplačati le minimalne osebne dohodke, za katere jamči pristojna družbeno-politična skupnost.

Dopolnitve zakona so torej trde, so pa v skladu z ustavo, prav tako pa tudi prispevek za realizacijo gospodarske reforme. Gospodarska reforma, ki utrjuje delovanje ekonomskih zakonov v našem gospodarstvu postavlja pred gospodarske organizacije ravno s temi določili zahtevo po čim večji likvidnosti. To pa pomeni čim boljše notranje poslovanje gospodarske organizacije, zlasti hitro obračanje sredstev kakor tudi čim boljše poslovnost na tržišču. Poudariti moram, da je bilo stanje pred dopolnitvijo tega zakona včasih glede poslovne likvidnosti nerazumljivo, ko je dolžnik z blokiranim računom lahko izplačeval osebne dohodke, med tem ko so njegovi upniki lahko prišli v položaj izplačila minimalnega osebnega dohodka. S temi dopolnitvami so se pogoji gospodarjenja nesporno zaostrili. Ni jih prezreti tudi v naši organizaciji združenega podjetja, zlasti je tukaj važna likvidnost poslovanja našega PSO, da lahko v skladu s pogodbami izpolnjuje finančne obveze do organizacij.

V zvezi z dopolnitvami zakona pa se je pojavilo tudi nekaj nerешenih vprašanj. Med prvimi je vsekakor vprašanje, da niso bile izvedene vse priprave za dobro uveljavljanje tega zakona. Tukaj se pojavlja problem kroničnega pomanjkanja obratnih sredstev v nekaterih organizacijah. Bančne hiše bodo morale tukaj odigrati pomembno vlogo poslovnosti, da ne bo prišlo v gospodarskih organizacijah, kjer obstajajo morda le trenutne težave do izplačila minimalnega osebnega dohodka. To izplačilo lahko spravi vsako organizacijo v neprijeten položaj. Razumljivo je, da v izvajanju naše gospodarske reforme ne bo možno reševati vsake gospodarske organizacije. Potrebno pa bo vsekakor reševati organizacije, ki imajo perspektivno poslovanje in so trenutno v težki finančni situaciji.

Prav tako tudi ni rešeno vprašanje minimalnega osebnega dohodka. Sedanjil zakon o minimalnem (Dalje na 2. strani)

Posnetek z obiska predsednika republike na letošnjem jesenskem zagrebškem velesjmu. Predsednik Tito si je med drugim z zanimanjem ogledal tudi izdelke ISKRE, ki je to pot razstavljala le najnovejše izdelke, v okviru poslovnega sodelovanja z RIZ in »Rudi Cajavec«. Na sliki: predsednik Tito v spremstvu generalnega direktorja ISKRE, tovariša Vladimira Logarja ter tovariša Hoggea iz RIZ

Iz Šolskega centra

2,2 odstotka manjši vpis kot lani

PREOZKO IN NEPERSPEKTIVNO PLANIRANJE KADROV — ALI NEKATERE NAŠE TOVARNE RES NE POTREBUJEJO KVALIFICIRANIH KADROV?

S 5. septembrom so se tudi v Kranju 95 učencev pretežno zaradi prostorninskih kapacitetah šol, temveč tudi v cietet v šolah prešlo na zno-snejše učne pogoje je bilo v 1. letnik tehniške šole spre-jetih le 54 učencev elektro in strojne smeri, v poklicno šolo

in v ljubljansko poklicno šolo 136 učencev elektrotehn. in kovinarske smeri, kar predstavlja glede na lansko leto 2,2 % zmanjšanje vpisa. Vzrok zmanjšanja pa ni samo v upadanju interesa nekaterih Iskrinih tovarn za šolanje bodočih kvalificiranih kadrov, Za pripravo razpisa je Šolski center že v maju zaprosil kadrovske službe tovarn naj dostavijo za vpis potrebne podatke po poklicih. Pri preverjanju smo ugotovili, da so imele tovarne zelo skromne potrebe za vpis, nekatere pa so od vpisa celo odstopile! Kljub urgencam se potrebe niso bistveno spremenile. Bilo je očitno, da bo v kranjski poklicni šoli ostalo nekaj mest nezasedenih, dočim bi v ljubljanski poklicni šoli, kamor smo v preteklih dveh letih za adaptiranje vložili s pomočjo tovarn 15 milijonov Sdin, ostalo nad 50 % kapacitet nezasedenih!

Da bi zapolnili vrzel, ki je nastala ali zaradi slabega planiranja kadrov v tovarnah, ali zaradi prevelikih kapacitet, ki jih imata obe poklicni šoli in ne nazadnje tudi nezavidnega finančnega položaja Šolskega centra, je bilo sprejeto na kranjsko poklicno šolo 7, a na ljubljansko poklicno šolo 61 učencev drugih podjetij. Nerazumljivo je, da nosi stroške šolanja za te učence pogodbenik, toda nastaja vprašanje, ali imajo Iskrine tovarne zares toliko kvalificiranega kadra in ali se bo prihodnje leto ponovila situacija letošnjega vpisa, da bomo prisiljeni izobraževati dijake za druga podjetja, ko istočasno v naših tovarnah opravljajo delo kvalificiranih delavcev ljudje z neodgovarjajočo izobrazbo in strokovnim znanjem.

Čenjeni tovariši!

Komite za organizacijo Svetovnega prvenstva v veslanju Bled, se vam iskreno zahvaljuje za vaše sodelovanje in pomoč, ki ste jo nudili za organizacijo te doslej največje veslaške prireditve v svetu.

To zahvalo prosimo, da prenesete na celotni kolektiv, pri katerem smo našli polno razumevanje in brez katerega ne bi mogli izvesti tega tekmovanja tako, kot smo si vsi želeli.

Laskava izjava predsednika republike tovariša Tita ter številnih ostalih domačih in tujih udeležencev o izredni organizaciji tega tekmovanja, nam je vsem v največje zadovoljstvo in dokaz, da smo storili vse, kar je bilo v naši moči, uspeh sam pa je prav tako tudi zasluga vašega kolektiva.

Prepričani smo, da boste tudi v bodoče vedno pripravljene pomagati veslaškemu športu in sodelovati pri njegovih prireditvah.

Tovariško vas pozdravljamo!

Komite za organizacijo
II. svetovnega prvenstva
v veslanju BLED
Predsednik:
Boris Kocijančič

Je reorganizacija ZK rešitev za njeno krizo?

Če hočemo, da bo ZK tisto kar ni, a kar bi po njenem programu morala biti, tedaj nova organizacija njenih partijskih organov in načinov delovanja, ne zadošča. Mislilim celo, da je v taki obliki kot je bila sprejeta bolj kompromis med miselnostjo, ki v njej objektivno biva in tistim, kar bi v njej moralo biti.

Za rešitev krize v ZK binem delu prisotna borba za morali izvesti globlje in bolj temeljito preosnovno tako v hovem »zavzemanju za vesamem članstvu, kot v njenih moralnih principih (vrednotah). Sprejeti bi morali take moralne vrednote, ki se bodo bolj skladale s sedanjo vlogo in cilji ZK, obenem pa bi morali energično in dosledno zavračati sedaj udomačene moralne »vrednote« kot borba za oblast, materialne prednosti, družbeno zaščito ipd. Razumljivo je, da bi že samo sprejetje novih moralnih vrednot zahtevalo tudi selekcijo članstva, zakaj večina je danes v ZK iskala le osebne koristi v tej ali oni obliki, posredno ali neposredno.

S kakšnim uspehom in doslednostjo smo se lotevali teh stvari v preteklosti, nam najbolj nazorno pokaže primerjava med programom ZKJ, ki je bil sprejet pred osmimi leti in sklepi letošnjih plenimov. Ugotovili bomo, da smo si že takrat zastavili kot našo temeljno nalogo, demokratizacijo odnosov v družbi in zvezi komunistov. Danes sicer ugotavljamo, da smo se temu cilju približali, toda samo toliko, da smo nad tem močno zaskrbljeni. Res je, da smo to ugotavljali tudi na plenimih med 7. in 8. kongresom in na samem 8. kongresu ZKJ, le da smo krivdo za tako stanje iskali in videli le v drobno-buržoaznih, birokratskih in sektaških težnjah nekaterih komunistov »tam spodaj« ne pa tudi »zgoraj v samem vrhu«. Pozabili smo, da je tudi tam v miselnosti komunistov še vedno močno zasidrana in pri vsakodnev-

marksistične filozofije (praviloma bi morali to biti vsi člani ZK), tudi dobro vedo kakšno pomembno vlogo igrajo v našem ravnanju izkušnje (navade, težnje), in kako počasi ter težko se v človeku spreminjajo pod vplivom novih življenjskih izkušenj. Toda ravnali smo tako kot, da je zavest nekaj kar se lahko v trenutku spremeni in pripravi za sprejem novih spoznanj ter da prejšnja spoznanja v istem trenutku izginejo, brez vsakih posledic. Zato so se nam zdeli povsem normalni pojavi, da so ljudje »razreševali notranje konflikte« ob vseh večjih spremembah samo na ta način, da so ob sodili staro miselnost, se včasih malo posuli s pepelom in postali čez noč goreči zagovorniki tistega kar »vleče naprej«.

Take preosnove so bile pri nas v praksi zelo udomačene. Praksa drugod po svetu in psihološke vede pa nas učijo drugače. Trdijo namreč, da je povsem normalen pojav, če pride v primerih, ko se menja vloga ali metoda dela neke organizacije, do notranjih konfliktov zlasti pri tistih članih, ki so bili nosilci ali vidnejši privrženci prejšnjih idej. Soočeni s njihovimi »notranjimi svetovi« (stališči, izkušnje, navade ipd) s spremenjenim zunanjim svetom, ustvarja v njih tak moralni konflikt, ki ga ne morejo razrešiti. Zato se nekateri enostavno umaknejo, ker je to edino lahko kar storijo za razrešitev nastalega konflikta, drugi pa konflikt s pomočjo »razuma« izrinejo iz zavesti ali se kako drugače preorientirajo. Da tako enostavno lahko razrešijo notranji konflikt takoj imenovani sopotniki, t. j. tisti, ki se nikoli za nobeno stvar osebno preveč ne ogrevajo, niti ne silijo na čelo, ker se vedno držijo v ozadju in čakajo na ugodno priliko, lahko razumem, kako pa to uspe ostalim, ne vem. Morda teh stvari niti ni treba razumeti? Zadovoljimo se torej s tem, da so taki pojavi pri nas (razen redkih izjem) postali skoraj pravilo.

Prav ob tem tako pomembnem premiku v vlogi ZK, ko je iz »činitelja oblasti postala činitelj oblikovanja in razvijanja socialistične zavesti delovnih množic« (program ZKJ str. 463), se mi zastavlja vprašanje, kako smo mogli tako nedialektično in nematerialistično pojmovati človeške zavesti. Poznan nam je izrek, da je navada železna srajca in vemo kaj to pomeni. Tisti, ki poznajo temelje

slabi ali povezuje in usmerja k skupnemu cilju, toda ne more sama po sebi zagotoviti večje kvalitete. To lahko zagotove le ustrezno organizirani ljudje. Pričakovati, da bomo samo z drugačno porazdelitvijo istih ljudi, dosegli bistvenejši napredek, se mi zdi utopijski in znak, da bistvena vprašanja puščamo še vedno nerešena. To pa nas tudi pušča v dvomu, če morda res ni uveljavljen pri vključevanju kadrov v partijska vodstva nek politični monopolizem.

Duh IV. plenuma in povečane aktivnosti, ki ga je ta povzročil v višjih partijskih organih v zadnjih treh mesecih, se v našo partijsko organizacijo ni prenesel. Tu še vedno vladata mrtvilo in občutek, da je bilo pri nas vse v redu in da zato pač lahko le čakamo na navodila ali direktive občinskega komiteja. Če je tako tudi v drugih osnovnih organizacijah, ni pričakovati hitrega izboljšanja stanja v ZK.

Ker sem vsa moja razmišljanja opiral le na osebne občutke in spoznanja, predlagam tistim, ki temu ne verjamejo ali ne želijo verjeti, da si prečitajo v 8. in 9. številki »Teorija in praksa« poseben sestavek, ki navaja podatke iz raziskave v partijskih organizacijah novogoriške komunne. Tem podatkom moramo verjeti, čeprav so zelo neugodni za naša dosedanja pojmovanja in trditve, toda s svojo iskrenostjo nas pripravijo in kljub temu pridobe. Za zaključek še tale misel. Če reorganizacijo ZK ne bo istočasno spremljal tudi kadrov-

ski prepoved njenih partijskih vodstev in selekcija članstva, bo kmalu potreben nov IV. plenim ali celo partijski kongres.

»ELEKTROMECHANIKA«

Ugoden faktor stimulacije tudi za september

Upravni odbor je na osnovi dosežene proizvodnje v obdobju januar – september odobril naslednje faktorje stimulacije za septemberski obračun OD:

ENOTE	Faktor stimulacije
Produkcija delov	1,032
Umetne mase	1,044
Rotacijski stroji	1,045
Obrat števecv	1,027
Kinoakustika	1,038
Obrat ATN	1,029
Obrat Lipnica	1,034
Obrat stikal	1,049
Obrat orodjarna	1,030
Vzdrževanje	1,025
Tehnični razvoj	1,030
Tehnične službe	1,029
Služba kvalitete	1,033
Plan, prevoz	1,027
Kadrovska služba	1,030
Organiz. služba	1,030
Finančna služba	1,030
Skupni stroški	1,030

Pred analizo o aktivnosti osnovnih organizacij ZK

KOMISIJA, KI NAJ UGOTOVI STANJE AKTIVNOSTI NAŠIH OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK V »ELEKTROMECHANIKI« JE PRICELA Z DELOM

V septembru je tovarniški komite »Elektromehanika« osnoval komisijo z nalogo ugotoviti stanje aktivnosti naših osnovnih organizacij ZK v tovarni, njihove odnose z organi upravljanja, analizirati njihovo stanje tudi v luči IV. in V. plenuma ZKJ in zadnjega, V. plenuma ZKS.

Komisija, ki jo vodi tov. inž. Gaber je imela že dva sestanka; na zadnjem so se že domenili o konkretnem delu komisije in o načinu pristopa k analizi sedanjega stanja dela in aktivnosti članov ZK v naši tovarni, kot tudi o delu in vlogi naših osnovnih organizacij v življenju našega delovnega kolektiva, njihovih odnosov z organi upravljanja DE, obrata in tovarne, z družbeno političnimi organizacijami v tovarni in posebej s sindikatom. V ta namen je bilo postavljeno nekaj vprašanj osnovnim organizacijam, katere bodo ta morala obravnavati na svojih sestankih OO ter dati nanje tudi svoja stališča, oz. odgovore.

Delo komisije je daljnoročnega značaja, kajti dati bo morala izčrpno analizo sedanjega stanja, vzroke za sedanje večje ali manjše mrtvilo v organizacijah ter PREDLOGE za izboljšanje dela in organizacije ZK. To pa ni majhna naloga.

I. S.

Poostreni pogoji gospodarjenja

(Nadaljevanje s 1. strani)

osebni dohodek delavcev, ki predvideva kot minimalni osebni dohodek čistih 15.00 S din na mesec za polni delovni čas ne odgovarja več sedanji stvarnosti. Ni prezreti tudi nasprotja, da delavec, ki dela lahko dobi le minimalni osebni dohodek, nasprotno pa delavcu, ki mu je delovno razmerje prenehalo v istem kolektivu že pred tem po sklepu delovne skupnosti in je nezaposlen, pripada denarno nadomestilo, ki znaša 50 % povprečnega osebnega dohodka delavca v preteklih treh mesecih; torej dobi mnogo več od minimalnega osebnega dohodka. Taki primeri so se pojavili tudi že v praksi. Ta situacija nesporno terja tudi spremembo zakona o minimalnem osebnem dohodku.

Zakon o dopolnitvah zakona o knjigovodstvu gospodarske organizacije je torej napreden oziroma ekonomsko utemeljen zakon, če hočemo doseči realizacijo gospodarske reforme. Ni pa moč prezreti, da bi bilo potrebno za res učinkovito poslovanje izvesti določene vzpodbudne ukrepe, ki pa seveda v ničemer ne smejo ovirati poti za izvedbo dopolnitev tega zakona in s tem tudi izvajanje gospodarske reforme.

P. G.

Samoupravljanje Zdravstvenega zavarovanja

Volitve v samoupravne organe socialnega zavarovanja so sestavni del boja za uveljavitev sistema samoupravljanja na vseh področjih družbenega delovanja. Sindikalne organizacije morajo aktivno spremljati priprave letošnjih volitev ter prevzeti odgovornost za politično obravnavo konkretnih vprašanj iz socialnega in zdravstvenega zavarovanja.

Pri vsem tem je posebno vprašanje kadrovska problematika. Zavedati se moramo, da pred samoupravnimi organi komunalne skupnosti gorenjske stojijo v naslednji mandatni dobi odgovorne naloge. Izbirati moramo kandidate, ki so pripravljeni aktivno sodelovati in doprinesiti k uspešnemu razvoju in gospodarjenju na področju socialnega zavarovanja. Pri predlogih kandidatov smo upoštevali ljudi, ki se razumejo na delitveni sistem, jim področje socialnega zavarovanja ni neznan in se zavedajo, da so to SREDSTVA ZAVAROVANCEV.

Pri kadrovanju je treba uveljaviti samoupravne pravice in dolžnosti zavarovancev — delovnih organizacij, ki jim gre pravica po ustavnem določilu o družbenem upravljanju nad sredstvi. Ta sredstva pa so sestavni del osebnega dohodka in v širšem pomenu tudi standarda zavarovanca.

Priprave na letošnje volitve v skupščino KZ socialnega zavarovanja se od preteklih priprav nekoliko razlikujejo.

Običajnih zborov zavarovancev zaradi kratkega roka ni mogoče izvesti, pač pa se delegati za kandidacijske zборе volijo na DS oz. tiste delovne organizacije, ki imajo preko 1200 zaposlenih volijo direktno člane skupščine KZ socialnega zavarovanja.

Finančno poslovanje sklada zdravstvenega zavarovanja za območje celotne skupnosti na Gorenjskem v zadnjih letih je bilo naslednje

	Dohodki (v 000 S din)	Izdatki (v 000 S din)	Prešček + Primanjkljaj —
1961	3.083.249	2.840.671	242.578 +
1962	3.679.801	3.720.399	40.597 —
1963	4.065.053	4.008.152	56.901 +
1964	5.620.862	5.391.739	229.122 +
1965	7.389.562	7.562.678	173.815 —
1966 do			
31. 8. 1966	5.078.952	5.463.800	357.848 —

Zakonske spremembe v socialnem zavarovanju.

V cilju razvoja sistema na današnjo stopnjo samoupravljanja na vseh področjih in prilagajanja današnjim ekonomskim zmogljivostim, so bile dne 27. 7. 1966 uzakonjene nekatere zakonske spremembe glede izvajanja zdravstvenega zavarovanja, kakor tudi glede organizacije in financiranja tega zavarovanja. Te zakonske spremembe so po napovedih skupščinskih organov začetek procesa, sistemskih sprememb in prilagajanja tovrstne dejavnosti stopnji našega družbenega razvoja. Glavne značilnosti teh pripomb so v naslednjem:

1. Kot obveznost, ki se je

po zakonu dosedaj plačevala, se ukine takozvano zdravljenje s prirodnimi pogoji (klimatsko, kopališko). Zakon na tem področju daje možnosti uvedbe tega zdravljenja z razširjenim zavarovanjem, ki pa je prostovoljno in bodo lahko delovne organizacije same odločale, če bodo k temu zavarovanju pristopile. Sklep o širini in obsegu tega zavarovanja bo sprejela skupščina socialnega zavarovanja.

	Dohodki (v 000 S din)	Izdatki (v 000 S din)	Prešček + Primanjkljaj —
1961	3.083.249	2.840.671	242.578 +
1962	3.679.801	3.720.399	40.597 —
1963	4.065.053	4.008.152	56.901 +
1964	5.620.862	5.391.739	229.122 +
1965	7.389.562	7.562.678	173.815 —
1966 do			
31. 8. 1966	5.078.952	5.463.800	357.848 —

2. Nadomestilo osebnega dohodka za prve tri dni boleznih zavarovanca se prenaša v breme delovne organizacije. O tej višini odloča delovna organizacija s svojim aktom, katerega mora v ta namen sprejeti. Zakon določa, da se zaradi tega sorazmerno zmanjša prispevek za zdravstveno zavarovanje v sklad, vendar se to v tem letu ne da uspešno izvesti, zato je skupščina s posebnim sklepom za te namene dodelila delovnim organizacijam sredstva v obliki odstopljenih sredstev. Namen tega zakonskega določila obravnavajo za problematiko in z nadomestili tudi stimulirajo upravičenost raznih kratkih bolovanj, ki jih v preteklosti ni bilo malo.

3. Zakonska določila sedaj preciznejše določajo kaj gre v osnovo za nadomestilo osebnega dohodka in tudi v osnovo za pokojnino. Od tega naj se tudi v bodoče plačujejo prispevki za socialno zavarovanje. Dosedanja določila s tega področja so namreč povzročila velike možnosti okoriščenja na račun skladov, kar je pripeljalo tudi do primanjkljajev v teh skladih.

4. Zakon nadalje predvideva oz. uvaja zavarovančevu finančno soudeležbo pri realizaciji določenih pravic. Taka večja udeležba se predpisuje pri zdravilih, nadalje pri ortopedskih pripomočkih in zobni protetiki. To zakonsko določilo bo uveljavljeno v zadnjih mesecih tega leta.

Vsa zgoraj našeta določila, ki jih je prinesel zakon, pa seveda bistveno ne znižujejo izdatkov sklada zdravstvenega zavarovanja in bo potrebno vsklajevanje med dohodki in izdatki v bodoče regulirati predvsem s tem, da bo skupščina soc. zavarovanja v skupnosti že v začetku leta sklepala o odkupu programa zdravst. varstva v okviru zmogljivosti sklada in ne več po zmogljivosti zdravstvene službe, kot je bilo dosedaj.

(Dalje na 6. strani)

Naš izvoz nazaduje

V septembru je zabeležila izvozna operativa PSO skupen izvoz v vrednosti 421.190 dolarjev, pri čemer je vsota tudi prodaja za devize na domačem trgu. Glede na postavljen plan smo realizirali izvoz v višini 60%, če prištejemo že omenjeno prodajo za devize, pa 62 odstotkov.

Glede strukture izvoza je septembra realizacija tudi slabša kot doslej. Na konverzibilno področje držav smo izvozili po vrednosti 43 odstotkov izdelkov, v vzhodne države — SEV 36 odstotkov in države drugega kliringa 21 odstotkov izdelkov. Izvoz v vzhodne države vidno narašča, hkrati pa se zmanjšuje izvoz v zahodne države.

Delež izvoza v septembrski realizaciji je naslednji:

Regioni	%
ZDA	6
Turčija	16
Vzhodna Evropa — SEV	36
Zahodna Evropa	31
Druge države	9
Dom. prod. za devize	2

Vrstni red držav je seveda zaradi spremenjene strukture tudi nekoliko drugačen. Na prvem mestu je sicer še vedno Turčija in na drugem Zahodna Nemčija. Tretje mesto pa je zavzela v septembru Madžarska, četrto Čehoslovaška. Slede Italija, Vzhodna Nemčija, ZDA, Poljska, Indija itd. ZDA so s prvega zdrknile na sedmo mesto. Skupno število držav kamor smo v septembru izvozili je 26, torej sorazmerno veliko število z manjšimi pošiljkami. Kot zanimivost bi pri tem omenili prvi izvoz na Japonsko.

Posamezne tovarne so tako le realizirale svoje planske obveznosti:

Tovarne	%
Elektromehanika	59
Kondenzatorji	90
Sprejemniki	21
Instrumenti	165
Avtomatika	42
Elektronika	84
Avtoizdelki	100
Elektromotorji	26
Aparati	39
Polprevodniki	117
Usmerniki	337

Tovarni MIKRON Prilep in TEN Ljubljana-Stegne nista imeli izvoznih obveznosti. Izvozna septembrska bilanca je za INSTRUMENTE, AVTOIZDELKE in ELEMENTE odlična za KONDENZATORJE in ELEKTRONIKO slaba, za SPREJEMNIKE, ELEKTROMOTORJE, APARATE in ELEKTROMECHANIKO pa skromna.

Izvoz po posameznih mesecih je letos potekal takole:

Mesec	\$
Januar	318.926,83
Februar	371.753,74
Marec	493.123,92
April	452.827,47
Maj	431.153,94
Junij	451.106,08
Julij	452.296,44
Avgust	406.737,66
September	421.190,97

Skupno smo torej izvozili za 3.799.117,05 dolarjev izdelkov ali 59% po letnem planu (Dalje na 6. strani)

Francu Vrečku v spomin

Pretežko je prizadela delovna kolektiv Prodajno-servisne organizacije in še posebej njenega montažnega sektorja vest, da je po dolgotrajni in zahrbtni bolezni ugasnilo življenje Franca Vrečka, ki je kot požrtvovalen, marljiv, skromen in kot dober tovariš nad dvajset let sodeloval v kolektivu montažnega sektorja.

Komaj 59 let star je klonil pod težo uničujoče bolezni, čeprav je bil vselej veder, nasmejan in kremenit. Iskren tovariš in požrtvovalen sodelavec — to sta odliki, ki sta krasili njegov značaj skozi vsa leta, ko je z ostalimi člani kolektiva montažnega sektorja in PSO iskreno želel le to, da bi naše skupne naloge opravljali kar najbolje, odločno premagujoč včasih tudi največje težave.

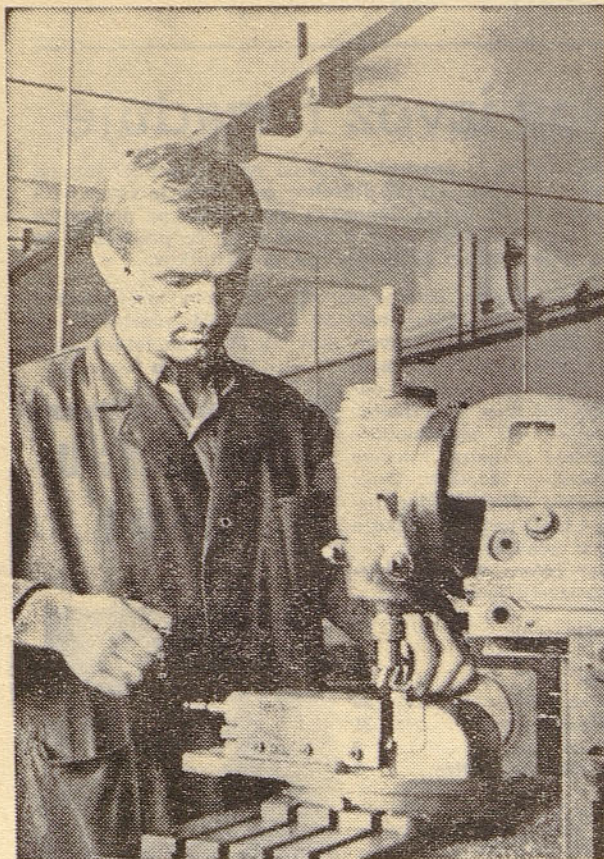
Franca Vrečka ne bo več, vendar pa bo njegovim dolgoletnim sodelavcem ostal svetel spomin nanj. Zapustil jim je lik sodelavca, čigar vzorec bodo znali spoštovati, tako pri delu, kakor tudi pri sodelovanju v družbeno-političnih organizacijah in prav tako v življenju.

Užalosteni ob težki izgubi sočustvujejo sodelavci PSO z družino predragega tovariša Franca Vrečka!

Opomba uredništva: iz objektivnih razlogov se je objava gornjega nekrologa žal zakasnila do današnje številke.

K članku o obratu »žarnice« na 5. strani — Crpanje koronjskih stabilizatorov terja natančno delo

Tov. Erih Vagaja je zaposlen v »Iskrinem« obratu »Stikalac« v Kranju. Kot rezkalec dela v orodjarni, ki bo sčasoma, ko bo dobila nekaj novih strojev, dokaj razbremenila orodjarno v matični tovarni onkraj Save. Mladi Erih pa je kaj dobro poznan ljubiteljem športa, saj uspešno brani vrata kranjskih nogometašev

Iz »Elektromehanike,»

Proizvodnja v septembru

Za september smo si postavili razmeroma visok plan proizvodnje, čeprav smo že takrat smatrali, da bo predvideno vrednost razmeroma težko doseči. Statistika kaže, da smo v septembru prejšnja leta sicer dosegli višjo proizvodnjo, kot v letnih mesecih, vendar je bilo še vedno čutiti vpliv letnih dopustov. Čeprav mesečnega plana nismo dosegli, pa je vrednost izvršene proizvodnje še vedno zadovoljiva in presega povprečno mesečno zadolžitev, ki izvira iz letnega plana. Pregled proizvodnje po posameznih mesecih oziroma vrednost dnevne proizvodnje kaže, da smo po mesecu juliju in avgustu začeli dvigati proizvodnjo.

PROIZVODNJA V SEPTEMBRU 1966

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	104,2
Montaža števcov	94,1
Obrat stikal	142,5
Kinoakustika	69,8
Telefonija	72,3
Urni mehanizmi	2391,-
Deli za PE	64,9
Proizvodne usluge	110,7
Skopaj tovarna	94,2
Tehnični razvoj	276,6
Skupaj	95,2

OBRAT ATN je po nekaj mesecih razmeroma uspešnega dela doživel precejšnje zastoje. Poleg širše problematike materiala kakor v preteklih mesecih, je pri telefoniji še vedno problem premajhnih kapacitet pri izdelavi sestavnih delov, poleg dosedanjih problemov pri proizvodnji režejev in koordinatnih stikalnikov. V septembru so nastopile tudi precejšnje težave pri montaži telefonov, ker so se montirali barvasti telefoni in delavnica za plastične mase ni mogla izdelati dovolj ohišij. Da bomo kos razmeroma zahtevni organizaciji pri proizvodnji telefonije, bo treba spremljati termine za posamezne faze proizvodnje in sproti odpravljati poedine zastoje, ker sicer organizirana proizvodnja ni možna.

MONTAŽA ŠTEVCEV v preteklem mesecu ni dosegla predvidene proizvodnje. Temu je bila deloma vzrok stikalna ura pa tudi težave pri proizvodnji enotarifnih števcov zaradi nove konstrukcije zgornjega ležaja. Vrednost mesečne proizvodnje je nižja tudi zato, ker smo izdelali manj trifaznih dvotarifnih števcov, kot je bilo predvideno in več enotarifnih.

MONTAŽA ROTACIJSKIH STROJEV je v mesecu septembru sicer izvršila svojo nalogo, stoji pa pred težko odločitvijo zaradi zastoja v prodaji. Zaradi velike količine uvoženih električnih orodij izgleda, da se bo prodaja odprla šele v nekaj mesecih in stojimo pred vprašanjem ali proizvodnjo ustaviti, ali pa povečevati zaloge gotovih izdelkov.

OBRAT STIKAL je tudi v mesecu septembru dosegel rekordno proizvodnjo in s tem popravil uspeh tovarne. Zaradi večjih naročil za izvoz bi bila proizvodnja lahko še večja v kolikor bi lahko iz-

delali več bakelitnih delov in več odlitkov.

PANOGA KINOAKUSTIKE je imela v septembru še posebno nizko proizvodnjo, čeprav izpad po vrednosti ne pomeni veliko. Se vedno ne dobimo tekoče poedinih elementov elektronike, predvsem uporov in kondenzatorjev. Ugotovljeno je, da niti poslovne enote Iskre ne upoštevajo naših terminov in se ne zavedajo, da vsaka zamuda v terminu pozroči veliko škodo.

OBRAT URNIH MEHANIZMOV je v preteklem mesecu zopet začel z izdelavo tokovnih varovalk, ker so se zaloge na skladišču razprodale, čeprav niso planirane. Zaradi znižanja količin pri dvotarifnem številčniku se Lipnica pripravlja na proizvodnjo enotarifnega številčnika, ki bo prenešen sredi oktobra v Lipnico.

PRODUKCIJA je bila v prvi polovici letošnjega leta zaradi zniževanja zalog zelo slabo zaposlena. Ker so se zaloge zmanjšale na minimum, so posamezne panoge zopet začele izdajati nove naloge, tako da je produkcija zopet polno zasedena. V nekaterih oddelkih se že kaže preobremenjenost. Stružni avtomati, ki so delali že nekaj časa samo v dve izmeni, bodo morali postopoma začeti z delom v tretji izmeni. Posebno kritičen je še vedno oddelek plastičnih mas, kjer ne moremo izdelati dovolj delov in si bomo morali verjetno prav tako kakor v livarni, pomagati s kooperanti.

Ce gledamo proizvodnjo v deveti meseci, smo kljub vsemu lahko zadovoljni, saj presegam operativni plan kar za prek 800 milijonov S din. Tudi pri enakomerni razdelitvi letnega plana na mesece lahko ugotovimo naskok za 125 milijonov S din.

DEVETMESEČNA PROIZVODNJA 1966

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	104,6
Montaža števcov	101,6
Obrat stikal	119,1
Kinoakustika	103,5
Telefonija	101,3
Urni mehanizmi	3226,0
Deli za avtom.	119,4
Deli za PE	99,1
Proizvodne usluge	139,3
Skupaj tovarna	105,9
Tehnični razvoj	316,4
Skupaj	106,3

Pregled nam kaže, da vse panoge presegajo svoje operativne naloge. Posebno pa izstopa obrat stikal, ki izredno presega povišani plan. Kakor vsako leto, tako tudi letos računamo, da bodo zadnji trije meseci, posebno pa meseca oktober in december (Dalje na 6. strani)

Spremembe v asortimanu izdelkov onemogočajo večjo in rentabilno proizvodnjo

ČLANI UO MATIČNE TOVARNE ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO LJUBLJANA V OBRATU »KERAMIKA« VIŽMARJE

V prejšnji številki smo poročali o težavah in problemih kolektiva obrata »Keramika« v Vižmarjih. Članek je predvsem poudaril dosedanje pomanjkljivo tehnično opremljenost, kar kaže, da je bilo premalo vložnega za modernizacijo, čeprav prav elementi predstavljajo močno postavko tudi za druge organizacije. Prav tako vzmernja kolektiv slaba oz. premajhna oz. menjajoča kvaliteta nekaterih izdelkov domače proizvodnje in kazno je, da bi moral Zavod čimprej rešiti nekatere zamenjave materiala in konstrukcije. Perspektivno upajo, da se bo stanje izboljšalo, saj vse tako kaže, vsekakor so samoupravni organi matične tovarne pokazali dokaj dobre volje, da se problemi ugodno rešijo. Razumljivo je, da marsičemu botruje pomanjkanje obratovnih oz. finančnih sredstev.

Zaradi boljšega kontakta, pregleda in razgovorov na licu mesta, je upravni odbor 29. septembra obiskal obrat v Vižmarjih, se pogovarjal s predstavniki o problemih in tudi o obračunu za mesec avgust, ker podatki kažejo, da jim (z ozirom na proizvodnjo) pripadajo le 80 %

OD. Ker pa omenjeni obrat že nekaj časa prejema znižane OD (isto tako tudi »Ferit« in »Zarnice«) je bil UO tovarne mnenja, naj bi zaradi ugodne perspektive v naslednjih mesecih leti prejeli 100 %, ki pa so izpla-

ljivi le tedaj, če jim manjka joče zneske posodijo drugi obrati »Keramični kondenzatorji« Zužemberk in »Upori« Sentjernej). Zadevo je UO priporočil DS omenjenih obratov v ugodno rešitev. (Dalje na 6. strani)

V Iskrinem obratu urnih mehanizmov v Lipnici pri Kropi imajo svojo, lepo urejeno galvaniko, kjer so zaposleni (od leve) Biserka Zambrasič, Anica Krnc, Jože Katrašnik, Marija Berce, Vinko Papler, Tončka Berce, Marjeta Rešek in Olga Kunčič

Iz obrata za proizvodnjo žarnic v Ljubljani

Že skromna vlaganja v to proizvodnjo bi lahko zagotovila boljše delovne pogoje

Podobno kot vsakokrat do- slej v zadnjem obdobju, tudi danes začenjamo zapis o obratu za proizvodnjo žarnic tovarne elementov za elek- troniko. Že v začetku je namreč prav, da povemo, kako težko ta delovni kolektiv premaguje težave, ki mu jih nalagata vsakdanost in kronično pomanjkanje sred- stev za prepotrebno izpopol- nitvev opreme in pravočasno ter ustrezno preskrbo s kri- tičnimi uvoznimi materiali. Pa o tem podrobneje še poz- neje. Začnimo pač na začet- ku!

Letošnji proizvodni plan, le neznatno večji od lanske- ga, znaša v obratu »Žarnice« nekaj nad 618 milijonov star- ih dinarjev. Težave, pred- vsem z uvoznim materialom, so bile tolikšne, da je sicer marljivemu in prizadevnemu kolektivu uspelo do konca avgusta realizirati 65 % let- ne proizvodne obveznosti, medtem ko je ta rezultat, v primerjavi z ustreznim ob- dobjem januar-avgust pre- teklega leta za 6 % nižji. Za- dovoljiva je pri tem ugo- tovitvev, da se je pa storilnost v letošnjem letu dvignila za 26 %. Če pri dosedanjem proizvodnem rezultatu upo- šteavamo, da so bile težave z reprodukcijskim materialom tolikšne, da so začetku leta delali s komaj polovičnimi zmogljivostmi, potem lahko rečemo, da je sedaj 139 član- ski delovni kolektiv vendar- le uspešno posloval. Seveda je pogojev, da bi svojo letno proizvodno obveznost v celo- ti izpolnil, le malo, saj bo zamujeno skoraj nemogoče nadoknaditi, zlasti še, če ve- mo, da bodo težave z mate- rialom, oz. s sredstvi za red- no oskrbo z njim, obstajale tudi v zadnjih mesecih leta. Prav zaradi pomanjkanja materiala in s tem izpada proizvodnje, je prišlo tudi do nekaterih preklicev naro- čil s strani kupcev, katerim obrat ni mogel pravočasno dobaviti naročenih žarnic.

Trenutno je dotok repro- dukcijskega materiala neko- liko bolj reden, vendar pa zaradi pomanjkanja dinar- skih sredstev za nakup raz- položljivih deviz v obratu »Žarnice«, prej lahko računa- jo s ponovnimi težavami kot pa z rednimi dobavami, ki bi omogočile normalno proiz- vodnjo celotnega sortimana žarnic, katere proizvajajo.

Za svojo proizvodnjo ta naš obrat potrebuje pred- vsem, ali pa vsaj v veliki meri reprodukcijski material iz uvoza. Pri tem je najboljše kritično vprašanje steklenih balonov, volfram žice in elek- trod, delno pa tudi podnožij za nekatere tipe žarnic. Last- na iznajdljivost in prizadeva-

nja so rodili prve plodove, saj nekatere vrste podnožij za žarnice izdelujejo v zad- njem času že sami in so enakovredna uvoženim. S tem so zmanjšali potrebo po uvozu, kljub temu pa pri tem niso brez težav. Na doma- čem trgu namreč primanjku- je ustrezne medeninaste plo- čevine, nadalje pa domača proizvodnja teh podnožij teče prepočasi, zaradi primitivne- ga orodja. Tu bi bila nujna vsaj mehanizacija, če je že avtomatizacija nedosegljiva. Avtomatizacija proizvodnje bi zagotovila hitrejši nastan- ek žarnic, nižje proizvodne stroške, ugodno pa bi se odrazila tudi v konstantnosti kakovosti žarnic, kar pa je ob sedanjem načinu proiz- vodnje skoraj nemogoče do- seči. Precejšnjo oviro v rasti proizvodnje žarnic pomeni že vsa leta nazaj pomanjk- ljiva in ne nazadnje zasta- rela oprema, ki delovnemu kolektivu povzroča nemajhne preglavice. Žal ni prepotreb- nih sredstev za izboljšanje tega stanja, vendar pa delov- nemu kolektivu ne manjka lastne pobude in iznajdljivo- sti. Izkoriščajo sleherni, še tako neznatno možnost za to, da bi svojo opremo izpopol- nili in izboljšali in si tako ustvarili znosnejše delovne pogoje. Pri tem ne ostajajo brez uspehov, vendar pa bi bili ti ob ugodnejših finanč- nih razmerah nedvomno bolj vidni in učinkoviti.

Pri vprašanju preskrbe s steklenimi baloni za žarnice

si obetajo nekoliko boljše čase zdaj, ko se je ponudila puljska steklarna »Boris Kidrič«, da bo obrat zalagala s potrebnimi steklenimi baloni za proizvodno žarnic. Če bo- do ti baloni po svoji kakovos- ti ustrezali zahtevam, bodo nastopili svetlejši dnevi za kolektiv, kajti občutno se bo zmanjšala potreba po uvozu reprodukcijskega materiala iz inozemstva. Tovarna »Bo- ris Kidrič« obeta, da bo proiz- vajala kakovostne steklene cevi in tako bi skromno od- merjena sredstva lahko por- abili za rednejšo preskrbo z volfram žico, elektrodami in podnožji za žarnice tistih vrst, katerih še ne proizvaja- jo sami.

Ob kopici težav, ki delov- ni kolektiv obrata »Žarnice« zavirajo, da bi dosegali bolj- še proizvodne in poslovne rezultate, pa z veseljem za- pišimo še nekaj o konkretnih uspehih, ki so jih prinesla njihova prizadevanja. Gre namreč zato, da je ta delovni kolektiv razvil in dokončno izpopolnil tehnološke postop- ke za proizvodnjo asimetrič- nih avtomobilskih žarnic, s kakršnimi so opremljena vsa vozila sodobne proizvodnje. Ta naloga vsekakor ni bila lahka, vendar jim je ob do- bri volji in prizadevnosti kljub temu uspelo, da so jo izpolnili dobro in v sorazmer- no kratkem času. Avtomobil- istom v zadovoljstvo še to, da je kvaliteta teh žarnic do- bra in zato tudi razumljivo veliko povpraševanje po njih,

Gibanje zaposlenih v ZZA

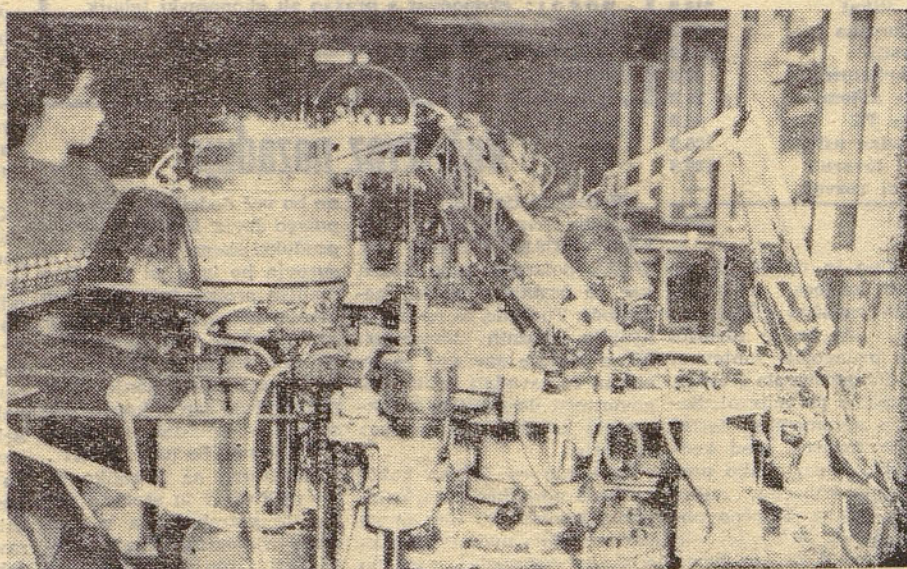
Zmanjševanje števila za- poslenih, ki se je pričelo že v drugi polovici l. 1964, se je nadaljevalo tudi v letošnjem letu. Od začetka leta 1965 se je število zaposlenih zmanj- šalo za 170 (če ne štejemo odcepitve RRS I).

Številčno stanje zaposle- nih koncem letošnjega pol- letja je najnižje v zadnjih treh letih, če pa štejemo zraven še odcepitve RRS I pa sploh najnižje stanje v zgodovini ZZA.

V primerjavi s povpreč- nim številom zaposlenih v l. poll. 1965 je letošnje pov- prečje za 20,2 % manjše, pri čemer gre 10,3 % na zmanj- šanje povprečja zaradi odcep- itve RRS I s l. 4. t.l., 9,9 % pa na račun nadaljne- ga zmanjševanja števila za- poslenih, predvsem da bi se omilile posledice odcepitve RRS I.

V zvezi s spreminjanjem števila zaposlenih v tekočem letu je opazna tudi velika fluktuacija. Tako se je v te- kočem letu na novo zaposli- lo v ZZA 3,8 % sodelavcev,

odšlo pa kar 6,4 % (brez RRS I). Večji del zmanjšev- vanja števila zaposlenih od- pade na srednje in nižje strokovni kader.

Avtomatski stroj za črpanje malih avtomobilskih žarnic

Razpis

ISKRA —

OBROT KERAMICNIH KONDENZATORJEV ŽUZEMBERK

Kadrovska komisija razpisuje naslednji delovni mesti:

1. mojstra strojne delavnice,
2. dva konstruktorja orodij in naprav

Pogoji:

- pod 1. strojni tehnik s 3-letno prakso ali VK dela- vec z večletno prakso
- pod 2. strojni inženir I. ali II. stopnje, zaželena praksa, strojni tehnik s 5-letno prakso.

Kandidati morajo imeti urejeno vojaščino. Družin- ska in samska stanovanja zagotovljena. Zasedba delovnih mest je možna takoj po poteku razpisanega roka.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: ISKRA — obrat keramičnih kondenzatorjev Žuzemberk, najpozneje do 30. 10. 1966.

saj vsak voznik avtomobila teži za tem, da bi na svojem vozilu imel kar najboljše luči.

Nadalje jim je uspelo v celo- ti razviti in za proizvodnjo pripraviti tudi žarnico za so- dobne dia projektorje, ven- dar proizvodnja te vrste žar- nic žal še ni stekla, delno za- radi pomanjkanja ustreznega reprodukcijskega materiala, delno pa zaradi pomanjkanja potrebne opreme. Ko bi za opremo našli potrebna sred- stva, bi se proizvodni uspeh tega obrata kaj hitro še iz- boljšal. Tako pa so malone vsa prizadevanja za izpopolni- tev opreme obsojena na ne- uspeh, saj se razblinijo ob edinem, a žal nepremagljivem problemu — pomanjkanju sredstev za investicije, kar pogostokrat ovira celo že utečeno proizvodnjo nekate- rih vrst žarnic, pa najsti bo povpraševanje po njih še to- likšno. V načrtu imajo, ali pa že delajo na razvoju še vrste novih žarnic, za kate- re je prav, da bi jih čim prej proizvajali in z njimi

izpopolnili svoj proizvodni sortiman.

Letošnje težave z repro- dukcijskim materialom in pomanjkljivo opremo so si- cer povzročile dokajšnje iz- pade proizvodnje. Niso se mogli izogniti niti temu, da delavcev ne bi ob 80 % oseb- nih dohodkih poslali v naj- bolj kritičnih obdobjih na plačani dopust. Stanje pa bi bilo pogosto krat lahko še hujše, če ne bi z določenimi internimi kombinacijami v proizvodnji reševali vpraša- nje pomanjkanja materiala in s tem preprečevali še večji izpad proizvodnje.

Ob koncu — delovni kolektiv je marljiv, zrel in priza- deven in ob objektivnih te- žavah, ki jih ima združeno podjetje pri investicijski iz- gradnji, morda le ni čisto prav, da ne najdemo vsaj skromne vsote tudi za obrat »Žarnice«, čigar proizvodnja je ob naraščajoči amortiza- ciji doma in v svetu vendarle po svoje zamimiva, potrebna pa verjetno tudi vsaj malo perspektivna. — C —

Delavec pri fokusiranju asimetričnih avtomobilskih žarnic

Proizvodnja »Elektromehanike« v septembru

(Nadaljevanje s 4. strani)
bolj uspešni kakor predhodni meseci, tako da računamo, da bodo letošnje naloge uspešno izpolnjene.

Primerjava letošnje proizvodnje z lansko nam daje zelo zanimivo sliko:

**PRIMERJAVA
DEVETMESEČNE
PROIZVODNJE
1965 IN 1966
(PO STALNIH CENAH)**

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	107,7
Montaža števecv	149,0
Obrat stikal	218,2
Kinoakustika	83,1
Telefonija	120,3
Urni mehanizmi	43,8
Deli za avtom.	26,2
Deli za PE	86,9
Proizvodne usluge	136,9
Skupaj tovarna	129,8
Tehnični razvoj	—
Skupaj	130,4

Razvidno je, da se po posameznih panogah proizvodnja zelo različno giblje. To pomeni, da se je tovarna skušala prilagoditi zahtevam tržišča in upoštevala gibanja, ki so nastala po reformi. Seveda pa sprememba težišč postavlja tovarno pred košljivi problem, saj vsako preusmerjanje kapacitet nujno povzroči težave. Splošno povečanje (prek 30%) je zelo razveseljivo. V kolikor bomo tak uspeh dosegli tudi v prihodnjem letu, smo sigurni, da

je tovarna prebrodila krizo, pred katero je stala preteklo leto.

Pomočnik direktorja:
Alojz Grčar dipl. inž.

ZDRUŽENO PODJETJE
»ISKRA« KLANJ
Organizacija:
TOVARNA ZA ELEKTRONIKO
IN AVTOMATIKO
LJUBLJANA — PRZAN
sprejme v delovno razmerje sodelavce za naslednja delovna mesta:

vodjo tehnične kontrole

pogoj: strojni inženir s prakso ali strojni tehnik z daljšo prakso;

vodjo planskega oddelka

pogoj: ekonomist s prakso ali ekonomski tehnik z daljšo prakso.

Pismene ponudbe z obširnimi podatki pošljite gornjemu naslovu.

Naš izvoz nazaduje

(Nadaljevanje s 3. strani)

je treba izvoziti še v vrednosti 2.628.873 dolarjev oz. 876.291 dolarjev vsak mesec, kar je praktično skoraj nemogoče. Tovarne, ki ne izpolnjujejo izvoznih obveznosti bi se morale zavezati za izvoz in se zavedati velike odgovornosti do svojega kolektiva in kolektiva združenega podjetja.

Poglejmo na kratko kakšne bodo posledice manjše izvozne realizacije. Ker je izvoz vezan na uvoz reprodukcijskega materiala nam bo banka ustavila uvozna naročila iz tujine tako, da nam

Spremembe v asortimanu izdelkov onemogočajo ...

(Nadaljevanje s 4. strani)
V razpravi o problematiki obrata je UO prišel do naslednjih zaključkov:

● UO se strinja s predlogom obrata, da se v Keramiki povečajo zaloge na razredu 5 s tem, da se isto zmanjša v obratu Keramični kondenzatorji in Upori da ostane višina v skupnem nespremenjena. UO predlaga, da se to reši skupno s sodelovanjem prizadetih obratov.

● Na predlog obrata UO opozarja in zahteva, da se operativni proizvodni plani za naslednji mesec dostavljajo točno po navodilih, ki so bila dana od Organizacijsko-planske in analitske službe tovarne za drsno planiranje, sicer se bodo proti odgovornim osebam podvzeli disciplinski ukrepi.

● UO je sklenil, da naj se stroške za uvajanje proizvodnje uporabnih telesc po novi tehnologiji v obratu evidentirajo ločeno in se po možnosti del stroškov prenese tudi na prihodnje leto, da se s tem zmanjša obremenitev v letošnjem letu.

● V zvezi z dodatnimi stroški, ki so nastali pri dobavi peči od firme CER pa UO smatra, da naj se podvzamejo ukrepi, da se stroški iztirjajo.

● UO predlaga, da se z obratom Keramični kondenzatorji čimprej uredijo tudi razlike v cenah, ki nastajajo zaradi dobav tanko stenskih in debelo stenskih keramičnih telesc.

● UO smatra in predlaga, da bi bilo primerno da večji stroški, ki so nastali z žganjem keramike v Feritih

porazdelijo med obratom Keramiko, Upori in Keramični kondenzatorji.

Ko je bila omenjena ugodna perspektiva v naslednjih mesecih so bile predvsem mišljene večje serije in stroji, ki jih sedaj montirajo, ki bodo svoje zmogljivosti in kvaliteto pokazali še v tem letu. S tem bodo skoraj v celoti odpravili zamudno preizkušnjo.

ročno delo. Če bi vse to imeli že v začetku leta (kar je bilo predvideno) bi najbrž govorili zdaj le o 100% oz. celo večjih OD, zaupanje in delovna morala pa bi bilo na višini. Pomanjkanje finančnih sredstev, ki privede do zadržane rekonstrukcij in modernizacije, pa je marsikateri kolektiv postavilo pred težko preizkušnjo. ABC

Radioamaterji pozor!

ISKRA — industrijska prodajalna manjvrednega blaga v Ljubljani na Masarykovi c. 15 (poleg »Vetekstila«) je prejela te dni med drugim tudi večjo pošiljko aparatov, instrumentov in elektro- in meh. sestavnih delov po znatno znižanih cenah.

- električne gramofone v kasetah brez ojačevalnikov z jamstvom N din 165,—
- električne gramofone brez kaset in priključkov N din 105,60
- radijske sprejemnike VESNA DE LUXE z jamstvom N din 277,57
- radijske sprejemnike OPATIJA DE LUXE z jamstvom N din 524,59
- televizorje RUDI ČAJAVEC 522 brez jamstva z manjšimi okvarami kot neurejeno vertikalno sinhronizacijo

N din od 1600 do 1700

- glasbene avtomate brez radijskih sprejemnikov s 15 vatnimi ojačevalniki N din 980,10
- instrumente za vgradnjo kot voltmetre, ampermetre, miliampermetre, mikroampermetre po različnih cenah
- žične upore različnih vrednosti N din 1,58
- kondenzatorje različnih vrednosti N din od 0,25 do 1,43

— in še mnogo drugega drobnega materiala kot so potenciometri, gumbi, skale itd.

Trgovina ne razpošilja blaga po pošti. Potreben je osebni prevzem in takojšnje plačilo v gotovini ali z bariranim čekom.

Radioamaterji, pohitite z nakupom, dokler traja zaloga!

Samoupravljanje zdr. zavarovanja

(Nadaljevanje s 3. strani)

To določilo v zakonu pa obvezuje tako skupščino soc. zavarovanja, kakor tudi zdravstveno službo, da bodo razpoložljiva sredstva res uporabljena za nujno zdravljenje naših zavarovancev.

Samouprava v zdravstvenem zavarovanju

V preteklem 4-letnem obdobju je samouprava zdravstvenega zavarovanja na Gorenjskem dokaj uspešno reševala problematiko, ki se je pred njo postavljala in za katero je bila pristojna. Njena aktivnost se je odražala v 43 zasedanjih skupščin (Kranj, Jesenice) in v 160 zasedanjih skupščinskih odborov, od katerih je bilo 120 samo zasedanj Izvršilnih odborov skupščine. Spričo je bila skupščina in njeni organi dokaj omejena pri odločanju tako glede dohodkov, kakor tudi glede izdatkov. Šele proces, ki se v zdravstvenem zavarovanju odvija po reformi, je začel resno postavljati tudi vprašanje pristojnosti samouprave zdr. zavarovanja v skupnosti in že zakonske določbe, sprejete v juliju t.l., dajejo večje pristojnosti skupščini socialnega

zavarovanja v komunalnih skupnostih. To pa je šele začetek procesa, ki se bo še nadalje razvijal in oblikoval k čim širšemu in vsestranskemu samoupravljanju zavarovancev samih. To razvijanje samoupravljanja pa pomeni tudi večje pristojnosti pri urejanju posameznih vprašanj socialnega zavarovanja in večjo odgovornost za racionalno potrošnjo. V vseh že dosedaj sprejetih spremembah, kakor tudi bodočih spremembah na tem področju, pa ne smemo videti samo zmanjševanja dosedanjih pravic, marveč pravičnejšo ureditev teh pravic, ki bo zavarovance tudi bolj stimulirala za lastno skrb svojega zdravja in odvrčala od nepotrebnega in uveljavljanja posameznih oblik zdravstvenega varstva. Ves ta proces pa seveda nakazuje tako zavarovancem, kot delovnim organizacijam, ki bodo morale biti dosti bolj odgovorne do teh vprašanj, da v samoupravnih organih skupščine izberejo dovolj resne in sposobne predstavnike, ki bodo lahko zastopali interese zavarovancev v okviru ciljev, ki jih reforma od te družbene dejavnosti zahteva.

Franc Fajmut

Marjan KRALJ

S seje UO združenega podjetja, ZZA in tovarne polprevodnikov

LJUBLJANA, 11. oktobra 1966 — V sejni sobi Zavoda za avtomatizacijo na Tržaški cesti, je bila danes popoldne skupna seja upravnih odborov združenega podjetja, Zavoda za avtomatizacijo in tovarne polprevodnikov v Trbovljah. Člani upravnih odborov so v živahni in dokaj obsežni razpravi skušali najti skupni jezik za izboljšanje medsebojnih odnosov in plodnejšega sodelovanja med ZZA in tovarno polprevodnikov, zlasti zato, ker je tovarna v Trbovljah postavila zahtevo, naj bi razvojna skupina za polprevodnike v ZZA organizacijsko prešla v tovarno, s čimer pa samoupravni organi Zavoda za avtomatizacijo ne soglašajo.

V tri in pol urni debati, v katero so posegli skoraj vsi navzoči člani upravnih odborov in nekateri gostje na sestanku, je beseda tekla o tem, da ni pravega razumevanja med tovarno polprevodnikov in Zavodom za avtomatizacijo, čeprav bi bilo takšno razumevanje nujno in edini garant za uspešen nadaljnji razvoj tovarne polprevodnikov, kakor na drugi strani tudi Zavoda za avtomatizacijo.

Predstavniki tovarne polprevodnikov v Trbovljah so na sestanku znova jasno poudarili zahtevo, naj bi se razvojna skupina ZZA za polprevodnike organizacijsko priključila tovarni v Trbovljah, v čemer vidijo jamstvo za uspešno nadaljnjo rast svoje tovarne, zlasti pa korist, ki si jih obetajo od razvoja zelo perspektivne planarne tehnike oz. tehnologije, ki jo želijo čimprej uvesti v svojo proizvodnjo.

S tem predlogom oz. zahtevo tovarne polprevodnikov se predstavniki samoupravnih organov Zavoda za avtomatizacijo ne strinjajo, kar so na sestanku vsestransko skušali argumentirati s mnogimi dejstvi, med drugim tudi s tem, da so v razvoj planarne tehnike vložili zelo velika sredstva, zaradi katerih je pač težko obstoječo razvojno skupino razbiti in s tem zavreti njeno nadaljnje delo in prizadevanja. Zagovorniki obeh strani tako tovarne v Trbovljah, kakor tudi ZZA so pojasnjevali svoja gledišča in okoliščine, zaradi katerih v omenjenem, prav gotovo pomembnem vprašanju za obe strani ne pride do potrebnega medsebojnega razumevanja in ustreznih rešitev, ki bi lahko med Zavodom za avtomatizacijo in tovarno polprevodnikov ustvarila na osnovi globljega zaupanja zdravo vzdušje, koristno za uspešno delo obeh.

Kot laiku na tem področju in le površnemu poznavalcu dosedanjih medsebojnih odnosov, vsekakor ni lahka presoja, kdo ima bolj prav, zato se le-tej izogibam v upanju, da današnji sestanek le ni bil povsem brezploden. Široka obravnava tako občutljivega problema, podprta s mnogimi dejstvi s te ali one strani je — če ne drugega, pokazala vsaj resno voljo in prizadevanja obeh partnerjev, tako Zavoda za avtomatizacijo kot tudi tovarne polprevodnikov, da bi vprašanje

za oboje ugodno rešili in na osnovi bolj zdravih nadaljnjih odnosov skušali doseči obojestransko boljše poslovne rezultate, boljše medsebojno razumevanje in sodelovanje, kakršno je potrebno.

V odnosih med Zavodom za avtomatizacijo in organizacijami združenega podjetja se je v prvih letih marsikdaj pojavil problem, kateremu so botrovala slabosti na tej in na oni strani, kajti nikoli za neko sporno vprašanje ni kriv samo en partner, vendar dobra volja in resni nameni za izboljšanje medsebojnega razumevanja in odnosov so v večini primerov rodili zaželeno sadove in danes tovarne brez posebnih problemov lahko sodelujejo z Zavodom za avtomatizacijo. Možnosti za takšno plodno sodelovanje nedvomno obstajajo tudi v primeru tovarne polprevodnikov v Trbovljah in Zavoda za avtomatizacijo. Po moji presoji je pri tem le treba pozabiti morebitne nekdanje slabosti v medsebojnem sodelovanju, katerim so bile prav gotovo krive subjektivne težnje, na obeh straneh, najti vse te možnosti za dosledno uveljavitev enakopravnosti obeh partnerjev in možnosti za trdnejše poslovne vezi med obema partnerjema. Če bodo pri tem obe strani vodili resni in iskreni nameni, bomo lahko kaj kmalu ugotovili, da je današnji sestanek, čeravno mu morda kdo očita, da ni rodil zaželenih sadov, vendarle v nadaljnje sodelovanje med Zavodom za avtomatizacijo in tovarno polprevodnikov kanil kapljico zdravilnega olja in načel sanacijo medsebojnih odnosov, ki naj zagotovijo obojestransko ugodne rezultate v prihodnje.

Po končani razpravi članov vseh treh upravnih odborov, so bili sprejeti zaključki, ki dajo upati, da bo v nadaljnje sodelovanje obeh partnerjev zavel ugodnejši veter. Sklenili so, naj tovarna polprevodnikov do konca oktobra za razvojno skupino polprevodnikov v ZZA pripravi konkretno nalogo, ki naj jo le-ta v določenem roku in pod jasno določenimi pogoji uresniči. Od izpolnitve te naloge naj bodo pozneje odvisni nadaljnji pogoji za medsebojno sodelovanje tovarne in ZZA. Strokovnjaki ZZA in tovarne v Trbovljah naj bi skupno izdelali sred-

njeročni program (morda za tri leta), ki naj bi usmerjal dejavnost obeh partnerjev za to obdobje. V zvezi s predvideno integracijo polvodniške proizvodnje Radioindustrija Zagreb z Iskro, naj bi pri nadaljnjih tozadevnih razgovorih sodeloval tudi predstavnik Zavoda za avtomatizacijo. Kazalo bi okrepiti laboratorij za aplikacijsko dejavnost, ki bo pozneje služil za povezavo s komercialnimi službami. Končno pa je bil sprejet tudi zaključek, naj bi proučili predlog za to, kako s posebno pogodbo ločiti skupino strokovnjakov s področja polprevodnikov v Zavodu za avtomatizacijo, da bodo le-ti po predvidenem odkupu tuje licence v tovarno lahko prenesli to novo tehnologijo.

Zeleti je, da bi sprejeti zaključki dali tisto, kar bi odnosom med tovarno polprevodnikov v Trbovljah in Zavodom za avtomatizacijo lahko rodil obojestransko koristi.

— C —

RIZ Zagreb - 2300 zaposlenih

V eni prejšnjih številkih našega glasila smo pisali o možnostih integracije ISKRE, RADIOINDUSTRIJE ZAGREB, IN RUDI ČAJAVCA BANJA LUKA v močno podjetje elektronske industrije, ki naj bi poslovalo kot združeno podjetje. Pogovori se sedaj nadaljujejo, ekonomisti izračunavajo ekonomičnost in rentabilnost poslovanja posameznih organizacijskih enot v »novem« podjetju, pravniki pa pripravljajo pravne osnove tega »bodočega« podjetja. Kaj bo sicer iz vsega tega nastalo in kdaj — tega še ne vemo, kajti integracija mora biti do podrobnosti pripravljena in v naprej morajo biti odstranjene vse problematične točke ob upoštevanju naših dosedanjih »bogatih« in dragih izkušenj.

In sedaj še nekaj besed o Radioindustriji Zagreb ali na kratko RIZ, o tovarni, ki hoče postati organizacija v okviru združenega podjetja. Tovarna RIZ ima 2300 zaposlenih v Zagrebu, Samoboru in Slunju. Njihov proizvodni program je zelo sličen proizvodnim programoma »Iskrex« in »RC« in se prepleta sedaj z enim sedaj z drugim podjetjem. Njihov letošnji največji poslovni uspeh pa lahko smatramo ostanek dohodka v prvih 6 mesecih v višini 413 milijonov starih dinarjev in deblokacija žiro računa, s čimer je ta tovarna postala sposobna sproti poravnati svoje obveznosti in izplačevati osebne dohodke zaposlenih celo za 36% višje kot v istem obdobju lanskega leta. Vsekakor so ti uspehi plod podvojenih delovnih naporov, delovne zavesti ter dobre organizacije dela.

I. S.

Pisma naših bralcev

Iz Vzhodne Nemčije smo prejeli naslednje pismo:

Ducherow, 1. oktobra 1966. Spoštovani tovariši v podjetju »Iskra« Kranj!

Danes, 1. okt. sem prek nemške televizije gledala obisk našega predsednika državnega sveta Walterja Ulbrichta v vašem podjetju, kar me izredno veseli. Tudi jaz občudujem vašo deželo, prav tako pa tudi vaše podjetje.

Stara sem 22 let, po poklicu pa sem knjigovodkinja. Zelo rada bi kaj več zvedela o vaši deželi, pa tudi o vašem podjetju. Rada imam vse dežele, ki so povezane z našo demokratično republiko.

Imam veliko prošnjo: sporočite moj naslov kolegicam ali kolegom v vašem podjetju, ker si želim dopisovati. Lepo se Vam zahvaljujem

in Vam pošiljam socialistične pozdrave!

Christel Huhmann
2142 Ducherow
Karl-Marx Strasse 20
(Kreis Anklam)

Pripomba uredništva: Prepričani smo, da pismo ne bo ostalo brez odziva.

POZDRAV OD VOJAKOV

Tov. urednik!

Oglašam se iz Zemuna. Če bi bil na pravi razdalji bi raportiral, na 550 km daleč pa to ne gre.

Z našim časopisom, ki ga mi redno pošiljate, sem kar zadovoljen, posebno pa z uspehi podjetja.

Pozdravljam vse člane kolektiva, posebno pa moje stare sodelavce iz »ISKRA« — SERVIS, kjer sem bil zaposlen.

Lep pozdrav in hvala za redno pošiljanje časopisa.

Albin Pirš
V. P. 9157/3
Zemun

Iz Prizrena v Srbiji nam je poslal dopisnico vojak Anton Lotrič, V. P. 7482/3 ki se lepo zahvaljuje za pošiljanje časopisa, obenem pa pošlja celotnemu kolektivu, predvsem pa kolektivu v tovarni elektromotorjev »Zelezniki« prirske pozdrave in jim želi še mnogo delovnih uspehov.

Primpomba uredništva:

Hvala za pozdrave. Naslove smo spremenili in hvala za dobre želje.

Uredništvo

ZAHVALA

Ob smrti najine mame

IVANE KLUN

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem na »žičnih oblikah« in produkciji ATN kranjske tovarne za izrazno sožalja in poklonjenj venec.

Hčerka Ivana Finžgar
in sin Anton Klun

ZAMENJAVA
STANOVANJA

Majhno, sodobno stanovanje s tremi prostori v drugi etaži na Zlatem polju bi rad zamenjal za trisobno v Kranju. Naslov: J. Murovec, Kranj, Gradnikova 5

I S K R A — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektriko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

Izvillečki iz sklepov...

(Nadaljevanje s 7. strani)

SKLEPI 5. SEJE
SVETA ZAVODA
(30. 9. 1966)

Svet Zavoda je v smernicah za strokovno izobraževanje korigiral točko c) tako, da se za leto 1966 ne razpisuje nobenih štipendij, »razen v izjemnih primerih«... in sprejel naslednji sklep:

● Svet Zavoda potrjuje smernice za gospodarski načrt za leto 1967 z vsemi pripombami UO in svojo pripombo v točki c) pri poglavju o kadrovski politiki.

● Svet Zavoda sprejme na znanje poročilo o stanju v centralnih delavnicah. Vod-

stvo Zavoda pa naj se intenzivno vključi v nadaljnje reševanje stanja v centralnih delavnicah in poroča Svetu o efektu svoji ukrepov na zadnji seji sveta v letošnjem letu.

● Svet Zavoda potrди predlog UO glede nadomestila OD za prve tri dni bolezenskega izostanka v dosednji višini to je 80%.

● Svet Zavoda potrди predlog UO za 100% nadomestilo OD pri izostankih od dela zaradi poškodb pri delu brez krivde delavca. Za primere poškodb pri delu po krivdi delavca pa velja kriterij kot za ostala nadomestila bolezenskih izostankov.